

Järveküla Kooli loovtööde juhend

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöö võib olla õpilasuurimus, projektitöö, omaloominguline töö, minifirma, edukas osalemine õpilasvõistlustel või olümpiaadidel. Loovtööga kaasneb eestikeelne kirjalik osa (mis sisaldab protsessi kirjeldust, õpilase enesehinnangut eesmärkide ja tegevuskava täitmise ning töö tulemuse kohta).

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loominguilise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega, tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, digivahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

Loovtööde juhendajad

Loovtööde juhendajad on peamiselt Järveküla Kooli klassi- või aineõpetajad, aga juhendada võivad ka teised kooli töötajad. Soovi korral võib juhendaja olla väljastpoolt kooli, kuid siis peab olema kaasjuhendaja koolist, kes vastutab töö protsessi ja nõuetele vastavuse eest. Üks juhendaja juhendab maksimaalselt nelja juhendatava tööd.

Loovtöö teemad

Õppeaasta alguses esitab iga õpetaja omapoolse loendi võimalikest loovtööde teemadest ning klassijuhataja või õppejuht tutvustab neid õpilastele. Õpilasel on õigus valida ka selline teema, mis pole õpetajate esitatud loendis, kuid sellisel juhul tuleb teema kooskõlastada oma juhendajaga.

Loovtöö liigi (projekt, õpilasuurimus, minifirma vms) otsustab õpilane koos juhendajaga. Sõltuvalt töö mahust võib loovtööd teha individuaalselt või paaristööna (minifirma puhul peab olema kokku 4 liiget). Kollektiivse töö puhul koostatakse ühine kirjalik töö, kus on eristatav iga rühmeliikme panus. Kui tehakse paaristöö või minifirma, siis nii praktiline kui ka kirjalik osa vormistatakse ühiselt.

Loovtöö protsess

Loovtöö sooritatakse üldjuhul 8. klassis. Hiljemalt 8. klassi septembri lõpuks valib õpilane loovtöö teema ja leiab endale juhendaja. Teemad ja juhendajad kinnitab direktor käskkirjaga. Juhendaja avab e-päeviku, kuhu fikseeritakse juhendaja ja juhendatava kohtumised (vähemalt üks kord kuus). Ühine loovtöö vahevaate seminar toimub jaanuaris, mille käigus õppijad tutvustavad kaaslastele oma loovtöö ideed ning protsessi edenemist. Vahevaate käigus annavad kaaslased üksteise töödele tunnustavat tagasisidet ja toetatakse protsessi jätkumist.

Loovtöö esitamise ja kaitsmise tähtaja määrab õppejuht, arvestades kooli üldtööplaani. Loovtööde kaitsmine toimub õppeaasta jooksul, üldjuhul III trimestril. Loovtöödega seonduvat infovahetust koordineerivad õppejuht ja klassijuhataja(d).

Juhul, kui õpilane ei ole 8. klassis loovtööd sooritanud, tuleb sooritada loovtöö 9. klassi I poolaastal ning kaitsta see jaanuaris.

Loovtöö etapid

Õpilane koostöös juhendajaga:

- 1) sõnastab loovtöö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvub teemakohase kirjandusega ja praktilise loovtöö puhul materjalide valikuga;
- 3) teostab / esitab / viib läbi loovtöö praktilise osa;
- 4) vormistab loovtöö kirjaliku osa nõuetekohaselt;
- 5) esitleb oma tööd vahevaate seminaril ja kaitsmisel (täpse ajakava määrab õppejuht).

Loovtöö maht ja ülesehitus

Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht ühe õpilase kohta on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd. Loovtöö sisulise osa pikkus (st töö põhisisu) on uurimistöö puhul 6-8 lehekülge ja praktilise töö puhul 3-4 lehekülge.

Loovtöö koosneb järgnevatest osadest:

- 1) tiitelleht,
- 2) sisukord,
- 3) sissejuhatus,
- 4) töö põhisisu (peatükid ja alapeatükid sõltuvalt loovtöö iseloomust, nt teoreetilised lähtekohad ja varasemate uurimuste/teoste tutvustus, idee kujunemine ja teostus, tööprotsessi ja meetodite tutvustus, tulemused),
- 5) kokkuvõte, sh enesehinnang,
- 6) kasutatud kirjandus,
- 7) lisad (vajadusel).

Loovtöö juhendamine

Juhendaja roll on suunav, innustav ja toetav. Juhendaja loob õpilasega turvalise koostöösuhte, kus õpilane saab seada eesmärgi, katsetada, eksida ja protsessis õppida. Juhendaja suunab õpilast uurima erinevaid allikaid, tutvustab erinevaid töövõtteid vms, mis toetavad loovtöö sooritamist. Juhendaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt üks kord kuus. Kohtumiste sisu koos olulisema tagasisidega kajastatakse e-päevikus.

Juhendaja:

- 1) tutvustab õpilasele loovtöö juhendit;
- 2) aitab õpilasel püstitada töö eesmärgi ja jaotada loovtöö protsess etappideks;
- 3) toetab sisuliselt õpilast loovtöö tegemisel ja soovib vajadusel allikaid, andes suuniseid info leidmiseks;
- 4) praktilise loovtöö puhul tutvustab materjalide, töövõtete jm valikut;
- 5) jälgib ajakava täitmist;
- 6) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- 7) jälgib töö vastavust vormistusnõuetele;
- 8) annab õpilasele pidevat tagasisidet loovtöö protsessi ja tulemuste osas;
- 9) annab soovitusi loovtöö esitluse tegemiseks ja kaitsmiseks valmistumiseks;
- 10) annab kaitsmisel ülevaate koostööst juhendatavaga.

Loovtöö liigid

Uurimistöö

Loovtöö kui uurimistöö on töö, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilasele esimese iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimistöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas. Uurimistöö peab olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

Praktiline töö

Praktiline töö on õpilas(t)e loodud teos, õppematerjal, projekt, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus ja selle kirjalik kokkuvõte.

- Loovtöö kui projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine, mida teostatakse individuaalselt või koos kaasõpilastega.
- Loovtöö kui omaloominguline töö kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming või muusikateose esitamine. Kunsttöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, *performance* jne.
- Loovtöö kui ettevõtlus minifirma vormis.

Loovtööna arvestatakse ka olümpiaadidel ja konkurssidel osalemist, kui õpilane on saavutanud märkimisväärse koha üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil või õpilasuurimistööde konkursil. Konkursi või võistluse kaalukuse ja sobivuse loovtöö sooritamiseks otsustab õpilase koolipoolne juhendaja. Loovtöö sooritamiseks peab õpilane koostama ka kirjaliku töö, kus põhirõhk on eneseanalüüsil.

Loovtöö vormistamine

Loovtöö vormistatakse Järveküla Kooli kirjalike tööde vormistamise juhendi kohaselt.

Loovtöö esitamine ja kaitsmine

Loovtöö kaitsmisele pääseb õpilane, kes on 7 tööpäeva enne kaitsmist esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö koos kirjaliku osaga ning kelle töö on juhendaja hinnangul kaitsmiskõlblik. Loovtöö kirjalik osa esitatakse digitaalselt Google Classroomi kaudu.

Loovtöö määratud ajaks mitteesitamisel loetakse loovtöö mitte sooritatuks. Juhendaja võib teha ettepaneku pikendada loovtöö kaitsmise tähtaega. Korduskaitsmise aja ja korra määrab õppejuht. Loovtöö mitte sooritamisel hinnatakse kursus hindega "MA" ja õpilasele antakse võimalus sooritada loovtöö järgmisel õppeaastal.

Kaitsmisele mitteilmunud õpilasel on võimalus taotleda korduskaitsmist, esitades direktorile avalduse, kus on ära toodud põhjus, miks määratud ajal loovtööd kaitsta polnud võimalik. Korduskaitsmise aja ja korra määrab õppejuht.

Loovtööde kaitsmine

- 1) Loovtöö kaitsmine toimub õppeaasta jooksul (nt mõne ürituse raames), üldjuhul III trimestril.;
- 2) mitme autori puhul osalevad loovtöö kaitsmisel kõik rühma liikmed, andes ülevaate oma panusest töösse;
- 3) loovtööd kaitses õpilane suuliselt (5 min esitus + 2-3 min küsimustele vastamine);
- 4) kaitsmist on soovitatav näitlikustada slaidiesitluse, filmiklipi, valminud teose vm visuaaliga;
- 5) kaitsmisel sõnastab õpilane selgelt oma töö eesmärgi, põhjendades teema valikut, tutvustab töö protsessi ning esitab kokkuvõtte, selgitades, kas eesmärk täideti või mitte;
- 6) hindamiskomisjoni liikmed ja kaaslased võivad esitada küsimusi ja kommentaare;
- 7) juhendaja tagasiside loovtööle.

Slaidiesitlust tehes peab arvestama, et iga slaid näitlikustaks vaid üht põhiideed. Illustratsioonid ja taust peavad olema vastavuses teemaga. Slaidide vaheldumise efekte või animatsioone võiks kasutada mõõdukalt. Ühele slaidile võiks paigutada vaid ühe illustratsiooni. Kui esitluses kasutatakse teiste autorite loomingut, tuleb slaidil autorile viidata.

Slaidiesitus koosneb järgnevatest slaididest: tiitelslaid (teema ja autor), teema valiku põhjendus, töö eesmärk, lühike ülevaade töö etappidest/tulemustest + illustreeriv materjal, kokkuvõte, hinnang oma tööle. Esitus esitatakse Google Classroomi kaudu hiljemalt kaitsmisele eelneval tööpäeval.

Loovtööde hindamine

Loovtööle antakse hinnang loovtöö esitlemisel kaitsmise päeval, kus õpilane selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut; tutvustab tehtut/loodut; esitab töö kokkuvõtte ja oma hinnangu eesmärgi täitmisele.

Loovtööd hinnatakse skaalal “Arvestatud” või “Mittearvestatud”. Loovtöö hindamise eesmärgiks on: kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist; anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta; julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut. Hinnangu põhimõtted ning kriteeriumid esitatakse kooli loovtööde hindamismudelil (vt Lisa 1 ja Lisa 2). Hinnang antakse töö sisule, loovtöö protsessile, vormistamisele ja esitlemisele. Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon.

Loovtöö protsessis hinnatakse juhendaja hinnangu (Lisa 3) ja õpilase enesehinnangu põhjal:

- õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel,
- õpilase aktiivsust ja iseseisvust tööprotsessis,
- ajakava järgimist,
- kokkulepetest kinnipidamist.

Uurimistöö sisus hinnatakse:

- ideed (selle uudsust, aktuaalsust jms),
- teemapüstitust ja sisu vastavust teemale,
- eesmärkide seadmist ja saavutamist (või mittesaavutamist),
- põhjalikkust ja faktide paikapidavust,
- materjali piisavust ja ajakohasust,

- töö tulemust (sh esialgsete plaanide muutmise asjakohasust),
- (enese)analüüsi põhjalikkust.

Praktilise töö sisus hinnatakse:

- idee teostamist, uute seoste loomise oskust, uurimuslikkust,
- allikate ja/või meetodite valikut ja kasutamist,
- tehnilist teostust (nt käsitöö vms puhul),
- kunstilist teostust (nt muusikateose interpreteerimisel).

Loovtöö vormistuse puhul hinnatakse:

- keele korrektsust ja stiili sobivust,
- vormistamise korrektsust (sh viitamine),
- töö struktuuri järgimist.

Loovtöö kaitsmisel hinnatakse:

- esitluse ülesehitust,
- kõne arusaadavust, tempot, diktsiooni,
- esitluse näitlikustamist,
- küsimustele vastamise oskust,
- kontakti kuulajatega.

Loovtöö mittesooritamises eriarvamusel olemine otsustatakse komisjoniliikmete häälteenamusega.

LISA 1 UURIMISTÖÖ HINDAMISMUDEL

TÖÖ SISU (max 40 punkti) Hindaja: komisjon			
Põhiidee ja sisu vastavus, põhjalikkus, faktide paikapidavus, materjali piisavus, sobiv meetodite valik ja rakendus.	Põhiidee ja sisu täielikus vastavuses. Töö põhjalik, faktid kontrollitud. Materjali kasutatud piisavalt. Valitud meetodid ja rakendus sobivad täielikult. 25 punkti	Põhiidee ja sisu vastavuses. Töö ülevaatlik, faktid kontrollitud. Materjali kasutatud mõnevõrra puudulikult. Valitud meetodid ja nende rakendus sobivad. 20 punkti	Põhiidee ja sisu enam-vähem vastavuses. Töös on sisulisi puudujääke, esineb kontrollimata fakte. Materjali valik ebapiisav. Valitud meetodid ja rakendused sobivad. 15 punkti
Ülesehituse terviklikkus ja loogilisus.	Töö ülesehitus loogiline ja terviklik. 15 punkti	Töö ülesehitus loogiline, kuid ei ole päris terviklik. 10 punkti	Töö ülesehitus ei ole loogiline. Töö ei ole terviklik, esineb sisulisi puudujääke. 7 punkti
TÖÖPROTSESS ja NÕUETE TÄITMINE (max 20 punkti) Hindaja: juhendaja			
Õpilase aktiivsus tööprotsessis. Koostöö.	Õpilane aktiivne. Koostöö väga hea. 10 punkti	Õpilane vajab aeg-ajalt juhendajapoolset meeldetuletamist. Koostöö hea. 7 punkti	Õpilane vajab pidevat juhendajapoolset meeldetuletamist. Koostöö rahuldav. 3 punkti
Ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine	Õpilane peab kinni kokkulepitud ajakavast.	Õpilane peab üldiselt kinni kokkulepitud ajakavast, esineb üksikuid unustamisi, kuid õpilane tunneb ise huvi, et ajagraafikus püsida. 7 punkti	Õpilane ei pea kinni kokkulepitud ajakavast ning vajab pidevat meeldetuletamist. 3 punkti
TÖÖ VORMISTAMINE (max 20 punkti) Hindaja: komisjon			
Keele korrektsus ja stiili sobivus.	Sõnastus selge, korrektne, sobiva stiiliga. Ei esine õigekirjavigu. 10 punkti	Sõnastuses mõningast ebaselgust. Esineb üksikuid õigekirjavigu. 7 punkti	Sõnastus ebaselge. Esineb mitmeid õigekirjavigu. 3 punkti
Vormistamise korrektsus (sh viitamine). Juhendi struktuuri järgimine	Vormistus nõuetekohane. 10 punkti	Esineb üksikuid puudujääke vormistuses. 7 punkti	Esineb suuremaid eksimusi vormistamise nõuete vastu. 3 punkti
ESITLEMINE (max 20 punkti) Hindaja: komisjon			
Esitlus töö	Esitluse ülesehitus	Esitluse ülesehitus	Esitluse ülesehitus ei ole

<p>kaitsmisel. Esitluse ülesehitus, kõne arusaadavus, näitlikustamine, kontakt kuulajatega. Küsimustele vastamine.</p>	<p>loogiline, kõne arusaadav, esitluse näitlikustamine asjakohane, kontakt kuulajatega väga hea. Vastab kompetentselt küsimustele.</p> <p>20 punkti</p>	<p>enam-vähem loogiline, kõne enam-vähem arusaadav, esitluse näitlikustamine üldiselt sobiv, kontakt kuulajatega hea. Üksikud puudused küsimustele vastamisel.</p> <p>15 punkti</p>	<p>loogiline, kõne halvasti arusaadav, esitluse näitlikustamine ei olnud asjakohane, kontakt kuulajatega rahuldav. Olulised puudujäägid küsimustele vastamisel.</p> <p>10 punkti</p>
--	---	---	--

LISA 2 PRAKTILISE TÖÖ HINDAMISMUDEL

IDEE JA TEOSTUS (max 40 punkti) Hindaja: komisjon			
Idee ja teostus.	Idee on originaalne ja hästi teostatud. 25 punkti	Idee on originaalne, kuid teostuses üksikud puudused (või vastupidi). 20 punkti	Idee ei ole originaalne ja teostuses on suured puudused. 15 punkti
Töö vastavus eesmärkidele.	Töö on läbimõeldud ja vastab täielikult püstitatud eesmärkidele. 15 punkti	Töö on läbimõeldud, kuid ei vasta täielikult püstitatud eesmärkidele. 10 punkti	Töö on läbimõeldud ja üldiselt vastab püstitatud eesmärkidele. 7 punkti

TÖÖPROTSESS ja NÕUETE TÄITMINE (max 20 punkti) Hindaja: juhendaja			
Õpilase aktiivsus tööprotsessis. Koostöö.	Õpilane aktiivne. Koostöö väga hea. 10 punkti	Õpilane vajab aeg-ajalt juhendajapoolset meeldetuletamist. Koostöö hea. 7 punkti	Õpilane vajab pidevat juhendajapoolset meeldetuletamist. Koostöö rahuldav. 3 punkti
Ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine.	Õpilane peab kinni kokkulepitud ajakavast. 10 punkti	Õpilane peab üldiselt kinni kokkulepitud ajakavast, esineb üksikuid unustamisi, kuid õpilane tunneb ise huvi, et ajagraafikus püsida. 7 punkti	Õpilane ei pea kinni kokkulepitud ajakavast ning vajab pidevat meeldetuletamist. 3 punkti

TÖÖ VORMISTAMINE (max 20 punkti) Hindaja: komisjon			
Keele korrektsus ja stiili sobivus	Sõnastus selge, korrektne, sobiva stiiliga. Ei esine õigekirjavigu. 10 punkti	Sõnastuses mõningast ebaselgust. Esineb üksikuid õigekirjavigu. 7 punkti	Sõnastus ebaselge. Esineb mitmeid õigekirjavigu. 3 punkti
Vormistamise korrektsus (sh viitamine). Loovtöö struktuuri järgimine	Vormistus nõuetekohane. 10 punkti	Esineb üksikuid puudujääke vormistuses. 7 punkti	Esineb suuremaid eksimusi vormistamise nõuete vastu. 3 punkti

ESITLEMINE (max 20 punkti). Hindaja: komisjon			
Esitlus töö kaitsmisel. Esitluse ülesehitus, kõne arusaadavus, näitlikustamine, kontakt kuulajatega. Küsimuste	Esitluse ülesehitus loogiline, kõne arusaadav, esitluse näitlikustamine asjakohane, kontakt	Esitluse ülesehitus enam-vähem loogiline, kõne enam-vähem arusaadav, esitluse näitlikustamine üldiselt	Esitluse ülesehitus ei ole loogiline, kõne halvasti arusaadav, esitluse näitlikustamine ei olnud asjakohane, kontakt

vastamine.	kuulajatega väga hea. Vastab kompetentselt küsimustele. 20 punkti	sobiv, kontakt kuulajatega hea. Üksikud puudused küsimustele vastamisel. 15 punkti	kuulajatega rahuldav. Olulised puudujäägid küsimustele vastamisel. 10 punkti
------------	--	--	---

LISA 3 JUHENDAJA TAGASISIDE

Õpilane:

Loovtöö pealkiri:

Juhendaja:

Punktid kokku/ hinne:

TÖÖ SISU, IDEE ja TEOSTUS (40 punkti)	
Põhiidee ja sisu vastavus, põhjalikkus, faktide paikapidavus, materjali piisavus, sobiv meetodite valik ja rakendus. 25 punkti 20 punkti 15 punkti	
Ülesehituse terviklikkus ja loogilisus, töö vastavus eesmärkidele. 15 punkti 10 punkti 7 punkti	
TÖÖPROTSESS ja NÕUETE TÄITMINE (20 punkti)	
Õpilase aktiivsus tööprotsessis. Koostöö. 10 punkti 7 punkti 3 punkti	
Ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine. 10 punkti 7 punkti 3 punkti	
TÖÖ VORMISTAMINE (20 punkti)	
Keele korrektsus ja stiili sobivus. 10 punkti 7 punkti 3 punkti	
Vormistamise korrektsus (sh viitamine). Juhendi struktuuri järgimine. 10 punkti 7 punkti 3 punkti	
ESITLEMINE (20 punkti)	
Esitlus töö kaitsmisel. Esitluse ülesehitus, kõne arusaadavus, näitlikustamine, kontakt kuulajatega. Küsimustele vastamine. 20 punkti 15 punkti 10 punkti	

Täiendatud 08.09.2023